

TRABZON BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
İŞLETMESİNDEKİ TOPLU TAŞIMA ARAÇLARI İLE ÖZEL HALK OTOBÜSLERİ
ÇALIŞMA VE SEYRÜSEFER YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç,Kapsam,Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu yönetmeliğin amacı, toplu taşıma hizmetlerini bir yönetim ve denetim organizasyonu altında bütünleştirmektir. Bu yönetmelik; Trabzon Büyükşehir Belediyesinin işletmesi ve denetimi altında bulunan toplu taşıma sistemi içinde çalışan araçlar ile ilgili olarak uygulanacak yöntem ve çalışma ilkelerini düzenler.

Kapsam

MADDE 2- (1) Trabzon Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde belirlenen güzergâhlardaki Belediye işletmesi ve denetimindeki toplu taşıma araçları ile yapılan yolcu taşımacılığını kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu yönetmeliğin yasal dayanağı;
a) 5393 sayılı Belediye Kanunu 14 üncü maddesinin (a) fıkrası, 15 inci maddesinin (b), (f) ve (p) fıkrası,
b) 2464 sayılı Belediye Gelir Kanunu,
c) 2918 sayılı Karayolu Kanunu ve Yönetmeliği,
ç) 1608 sayılı Umuru Belediyeye Müteallik Ahkamı Cezaiye Hakkındaki Kanun,
d) 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu,
e) 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu ve 11/06/2009 tarih ve 27255 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yönetmeliği,
f) Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliğinin 18 inci maddesi,
g) 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanununun 50’nci maddesi,
ğ) 6360 sayılı Kanun,
h) Araçların İmal, Tadil ve Montajı Hakkındaki Yönetmelik,
ı) 04/03/2014 tarih ve 28931 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ücretsiz veya İndirimli Seyahat Kartları Yönetmeliğine,
i) 19/1/2002 tarih ve 4736 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun’un 1 inci maddesi,
j) 06/01/2016 tarih ve 29585 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ücretsiz Seyahat Kapsamında Yapılacak Gelir Desteği Ödemesine İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmeliklerine,
dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu yönetmelikte geçen;
a) Araç: Bu yönetmelik uyarınca, Belediye işletmesi ve denetimindeki toplu taşıma araçlarını,
b) Basın Mensupları: Başbakanlık Basın Yayın Enformasyon Genel Müdürlüğü tarafından kendilerine verilmiş sarı basın kart sahipleri,
c) Belediye: Trabzon Büyükşehir Belediye Başkanlığını,
ç) Belediye Personeli: Trabzon Büyükşehir Belediyesi ve yan kuruluşu olan TİSKİ Genel Müdürlüğü bünyesinde kadrolu, sözleşmeli memur ve işçi, hizmet alımı ihalesi ile istihdam edilen personeller dahil işe gidip gelmede yeterli servis hizmeti verilememiş

hatlarda, bunun yerine toplu taşıma araçlarından Belediyece belirlenen günlük kotada ücretsiz yararlandırılan personeli,

d) Belediye Zabıtası: Trabzon Büyükşehir Belediyesi ile Trabzon İlinde bulunan ilçe Belediyelerde 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamında Zabıta Memuru olarak görev yapan personeli,

e) Devlet Sporcusu: 5774 sayılı Başarılı Sporculara Aylık Bağlanması ile Devlet Sporcusu Unvanı Verilmesi Hakkında Kanuna göre aylık bağlananların kendileri,

f) Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfı Personeli: Milli Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim kurumlarında ve diğer Bakanlıklardaki eğitim kurumlarında 657 sayılı kanuna göre görev yapan kadrolu öğretmenler ile 657 sayılı yasanın 4 üncü maddesinin (B) bendinde belirtilen sözleşmeli öğretmenleri,

g) Elektronik Kart: Toplu taşıma araçlarında, bilet yerine ödeme aracı olarak kullanılan, tekrar değer yüklenebilen, kart okuyucu cihazlarda işlem gördükçe üzerinden değer düşülebilen, uzun ömürlü, elektronik devre içeren, temassız ücretsiz, indirimli ve indirimsiz kartları (anonim kart),

ğ) Emniyet Hizmetleri Sınıfı Personeli: Çarşı ve Mahalle Bekçisi, Polis, Komiser Muavini, Komiser, Baş Komiser, Emniyet Müfettişi, Polis Müfettişi, Emniyet Amiri ve Emniyet Müdürü ve Emniyet Müdürü sıfatını kazanmış emniyet mensubu memurları ile Jandarma Genel Müdürlüğü bünyesinde kadrolu ve fiilen görev yapan subay, astsubay ve uzman çavuşlar,

h) Engelli: Sağlık Kurulu raporuyla %40 ve üzerinde engelli olduğunu belgeleyen Türk vatandaşlarının kendileri,

ı) Engelli Refakatçisi: Sağlık Kurulu raporunda ağır engelli olduğu belirtilen engellilerin kendileri ile birlikte, birden fazla olmamak üzere beraber seyahat ettikleri kişileri,

i) Gazi veya Vazife Malulü, Eşleri, Anne ve Babaları ile Çocukları: 1005 sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanun, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu, 5510 sayılı Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu, 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun, 3292 sayılı Vatani Hizmet Tertibi Aylıklarının Bağlanması Hakkında Kanun kapsamındaki hayatını kaybetmiş Türk vatandaşların eşleri, anne ve babaları ile evli olmayan ve yirmi beş yaşını doldurmamış çocukları,

j) Gümrük Muhafaza Memurları: Kamu Görevlilerinin Geneline ve Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin, 2016-2017 yıllarını kapsayan 3. Dönem toplu sözleşme metninin Üçüncü Bölümünün 15 inci maddesine göre, Gümrük ve Ticaret Bakanlığında gümrük muhafaza memuru kadrosunda çalışan personelleri,

k) Güzergah: Aracın yolcu taşımacılığı sırasında izleyeceği yolu,

l) Harcırah Kanununa Tabi Olanlar: Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde 6245 sayılı harcırah kanununun 48. Maddesine göre seyyar olarak vazife gören tahsildar, yoklama memuru, mutemet, veznedar, satın alma memuru, tebliğ memuru, dağıtıcı, takip memuru ve mübaşir unvanlarında fiilen görev yapan personeller ile uygun görülen diğer kadrolardaki personelleri,

m) Hat : Aracın güzergah üzerinde uğrayacağı yerlerin bütünü,

n) İşletmeci: Toplu taşıma sistemi içinde, toplu taşıma amacıyla otobüs çalıştıran özel veya tüzel kişileri,

o) Kişiselleştirilmiş Kart: İndirimli ve ücretsiz akıllı kartların üzerine kart sahibinin fotoğrafı, adı soyadı vb. bilgilerin yazılarak, kart sahibinden başkasının kullanmasının yasak olduğu, kişiye özel hazırlanan kartları,

ö) Kullan At Bilet: Toplu taşıma araçlarında ödeme aracı olarak kullanılan, tekrar yüklemesi yapılmayan, üzerinde son kullanma tarihine kadar geçerli olan 1(bir) veya daha fazla kullanımlık dayanıklı biletleri;

1)Manyetik Bilet: Toplu taşıma araçlarında ödeme aracı olarak kullanılan, bayilerde ve otomatlarda satılan, tekrar yüklemesi yapılmayan, üzerindeki son kullanma tarihine kadar geçerli olan, tek sayıda biniş imkanı sağlayan, en fazla 6 ay geçerliliği olan manyetik şeritli kağıt bilettir.

2) Ultralight Bilet: Manyetik bilet ile aynı amaç ve kullanım için tasarlanmış, ancak manyetik teknolojisi yerine mi-fare (temassız) teknolojisi kullanan ve üzerinde biniş adeti ile geçerlilik tarihi olan kağıt bilettir.

p) Meslek Odası: Ticaret Odası, Şoförler Odası ve ilgili diğer odaları,

r) Orman Muhafaza Memurları: Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile Orman Genel Müdürlüğünde orman muhafaza memuru kadrosunda çalışan personelleri,

s) Öğrenci: Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ve denetimindeki ilköğretim, ortaöğretim ile YÖK e bağlı ve denetimindeki örgün ve uzaktan yüksek öğretim öğrencileri ((ön lisans, lisans ve lisansüstü (yüksek lisans, doktora, tıpta uzmanlık) öğrencileri, açık ilköğretim okulu, açık öğretim lisesi ve mesleki teknik açık öğretim okulu öğrencileri ile açık ve uzaktan yüksek öğretim),

ş) Postacı ve Dağıtıcılar: T.C. Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü kadro ve pozisyonlarda bulunup, büyükşehir belediyeleri sınırları içerisinde dağıtıcı olarak görev yapanları,

t) Sivil: Yukarıdaki tanımlarda yer almayan kişileri,

u)Sürücü: Bu yönetmelik uyarınca, Belediye işletmesi ve denetimindeki toplu taşıma araçları sürmekle görevlendirilen kişiyi,

ü) Şehit Eşleri, Anne ve Babaları ile Çocukları: 1005 sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanun, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu, 5510 sayılı Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu, 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun, 3292 sayılı Vatani Hizmet Tertibi Aylıklarının Bağlanması Hakkında Kanun kapsamındaki hayatını kaybetmiş Türk vatandaşların eşleri, anne ve babaları ile evli olmayan ve yirmi beş yaşını doldurmamış çocukları,

v)Toplu Taşıma Araçları : Belediyemizce yürütülen, denetlenen ve organize edilen toplu taşıma sistemindeki tüm araçlar,

y)Toplu Taşıma Seyahat Kartları: Toplu taşıma araçlarında geçerli olacak indirimsiz, indirimli ve ücretsiz elektronik seyahat kartlarını,

z) TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu) Personeli: Sayım, araştırma, inceleme, denetleme ve veri kalite kontrolü için geçici görev süresince alanda görevlendirilen personeli,

aa)Ulaşım Dairesi: Trabzon Büyükşehir Belediye Başkanlığına bağlı Ulaşım Dairesi Başkanlığını,

bb) Vize İşlemi: Kişiselleştirilmiş akıllı kartların belirli periyotlar ile idarenin bilgi ve kontrolünde geçerlilik sürelerinin güncelleştirmelerinin yapılmasını,

cc) Yabancı Uyruklu Öğrenci: Yükseköğretim kurumlarında öğrenim görmek amacıyla, Milli Eğitim Bakanlığınca Devlet Burslusu olarak yurtdışından getirilen öğrenciler ile getirilen bu öğrencilerden Türkçe dil eğitimi almak için TÖMER'e (Türkçe Öğretim Araştırma ve Uygulama Merkezi) giden öğrencileri,

çç) 60 Yaş: 60 ile 65 yaş arası olan Türk vatandaşları, (60 yaşının dolması gerekmektedir. 60 yaşın dolmasında, ay ve gün hesabı yapılmadan, yıl hesabı dikkate alınır),

dd) 65 Yaş: 65 yaş ve üzeri olan Türk vatandaşları, (65 yaşının dolması gerekmektedir. 65 yaşın dolmasında, ay ve gün hesabı yapılmadan, yıl hesabı dikkate alınır) ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

Sistemin Yönetim ve Denetimi

MADDE 5- (1) Belediye; işletmesindeki ve denetimindeki (ihale ile belli süre ve sayıda belirtilen güzergahlarda çalışan halk otobüsü işletmecileri) toplu taşıma araçlarını çalışma planları dahilinde kanun, yönetmelik ve sözleşme kapsamında düzenler, denetler ve çıkartılacak yönergelere göre çalıştırır.

Sorumluluk

MADDE 6- (1) Belediyemiz işletmesindeki toplu taşıma araçlarının personelleri ile denetimindeki özel halk otobüslerinin işletici ve personelleri, her türlü faaliyetleri nedeni ile doğacak mali, hukuki ve cezai sonuçlardan doğrudan sorumludurlar. Özel halk otobüsleri her türlü faaliyetleri nedeni ile doğacak mali, hukuki ve cezai sonuçlardan Belediyemize herhangi bir sorumluluk atfedilemez.

Çalışma Saatleri, İzin ve Tatiller

MADDE 7- (1) Belediyemizin işletmesi ve denetimindeki toplu taşıma araçları, aşağıdaki şartlara uygun olarak çalışırlar.

a) Çalışma saatleri 06.00-24.00 saatleri arasında olmak şartı ile Belediye tarafından belirlenerek onaylanan ve Belediyenin işletmesi ve denetimindeki tüm toplu taşıma araçlarının uymasının zorunluğu olmak şartıyla bildirilen saatlerdir. Belediye her zaman için çalışma saatlerini değiştirmeye yetkilidir. Çalışma saatleri dışında izinsiz çalışamaz.

b) Çok özel günlerde; Belediye tarafından 24.00-06.00 saatleri arasında, çalışma veya nöbet zorunluluğu getirilebilir. Ayrıca, önemli etkinlikler nedeni ile Belediye tarafından gününbirlik olarak özel güzergahlar ve güzergahlarda çalışacak araçların sayısı ve plakaları belirlenebilir. Belediyece alınacak bu kararlar Ulaşım Dairesince uygulanır.

c) Belediyemiz işletmesi ve denetiminde bulunan işletici, bu yönetmelik çerçevesinde, tanımlanan biçimde, çalışma saatleri içinde herkesi taşımak zorundadır.

ç) Savaş durumu, seferberlik hali, deprem, sel baskını ve diğer doğal afetlerde özel halk otobüsleri Belediyenin karar ve talebi ile Belediye emrine tahsis edilir.

d) Belediyemiz işletmesi ve denetiminde bulunan toplu taşıma araçları tüm resmi tatil günlerinde, Belediyenin belirlemiş olduğu şartlar çerçevesinde çalışmak zorundadır.

e) Belediyemiz işletmesi ve denetimindeki toplu taşıma araçlarında çalıştırılan personelin yıllık izin, mazeret izni vs. izinleri, Belediyenin saat tarifelerini aksatmamak şartı ile kendi bünyesi içinde düzenler.

Seyrüsefer İle İlgili Kurallar

MADDE 8- (1) Araçlar, Belediyece belirlenen güzergâhlarda ve sürelerde çalışacaklardır. Seyrüsefer sırasında aşağıdaki hususlara uyulacaktır:

a) Araçlar bağlı oldukları hattın, sadece tanımlanmış güzergahlarında yolcu taşımacılığı yapabilirler. Çalışma saatleri içinde araçlar, güzergah dışına kesin olarak çıkmayacaklardır. Zorunlu hallerde Ulaşım Dairesine telefonla veya bizzat haber verilecektir.

b) Belediyece düzenlenen otobüs durakları dışında yolcu almak ve indirmek kesinlikle yasaktır.

c) Seyrüsefer sırasında, duraklarda yolcu almak ve indirmek için durulan makul süreler dışında bekleme yapılmaz. Duraklarda gereksiz beklemek, çığırtkanlık yaparak, yolcu toplamak yasaktır.

ç) Hatlarda çalışırken veya herhangi bir sebeple arızalanan araçların yerine çalışmak üzere yeterli sayıda yedek araç bulundurulması zaruridir. Aracın sefer sırasında, herhangi bir nedenle taşımayı tamamlayamaması halinde, yedek araçlarla en kısa süre içinde yolcular taşınacaktır.

d) Can ve mal emniyeti ve trafik güvenliği bakımından genel ve özel tüm trafik kurallarına uymak ve yükümlülüklerini yerine getirmek gerekli olup, güvenli ve huzurlu bir seyahat için tüm tedbirleri almak zorunludur. Bu hususların uygulanmasından, takibinden ve geliştirilmesinden, Belediye ve Emniyet birimleri ile işbirliği sağlamakla birlikte işletmeci sürücü ve şoförler odası gibi kurum ve kuruluşlar ile meslek kuruluşları birlikte sorumludur.

e) Araçlar binişi ve koridoru gösteren en az iki kayıt yapan kamera ile donatılmalıdır. Seyahat durumunda çalışır durumda olacaktır. İdare istediğinde görüntüler teslim edilecektir.

Araç İçinde Uyulacak Kurallar

MADDE 9- (1) Belediyemiz işletmesi ve denetimindeki toplu taşıma araç personelleri aşağıdaki kurallara uyacaklardır.

a) Araç sürücüsü dışında, işletmeci gerek gördüğü takdirde bir yardımcı görevlendirilebilir. Bunun dışında işletmeci tarafından araç içinde kimse bulundurulamaz.

b) Yolcu taşıma ücretleri, Belediye tarafından belirlenecek esaslar çerçevesinde nakit para, bilet, elektronik kart uygulaması veya günün şartlarına göre Belediyenin belirleyeceği şekilde tahsil edilir. Belediyece ücretsiz veya indirimli elektronik ulaşım kartı verilen kişiler, elektronik ulaşım kartlarını, araç içindeki cihaza okutmak zorundadır. Yürürlükteki kanunlara göre ücretsiz seyahat hakkı verilen kişiler hariç, herkes seyahati karşılığında ücret ödemek zorundadır.

c) Araca, izin verilen yolcu sayısından fazla yolcu alınmayacaktır. Bu hususta müşterinin kabulü ve binmek için ısrarı mazeret teşkil etmez.

ç) Araç içinde yolcuların sigara içmesi, meşrubat, kabuklu yemiş, kuru yiyecek, tost vb. dâhil her türlü yiyecek ve içecek maddelerinin tüketilmesi yasaktır.

d) Araçlara 25 kg. çanta, bavul, paket hariç; yükle binilmez. Ancak iki parçayı geçmemek şartıyla, diğer yolcuları rahatsız etmeyecek, araç içini kirletmeyecek ve koku yapmayacak, rahatlıkla araç içine yerleştirilebilecek hacimde olan yüklere izin verilebilir.

(2) Belediyemiz işletmesi ve denetimindeki toplu taşıma hizmeti veren araçlarda, seyahat esnasında, yolcuların uyacakları kurallar aşağıya çıkarılmıştır.

a) Araç içinde hayvan taşınmaz, ancak küçük kafes hayvanları, hayvan taşıma kafesinde olmak şartıyla taşınabilir (serbest kaldığında yolculara zarar verebilecek yırtıcı, zehirli vs. hayvanlar hariç).

b) Belediyemiz işletmesi ve denetimindeki toplu taşıma araçlarında, seyahat esnasında, yolcular yanlarında yanıcı, yakıcı, delici, kesici, patlayıcı veya parlayıcı, koku ve gaz yapıcı ve yayıcı benzeri maddeleri taşıması yasaktır.

c) Belediyemiz işletmesi ve denetimindeki toplu taşıma araçlarında, yolcu biniş ücretleri, Belediyenin uyguladığı sistem üzerinden tahsil edilir. Diğer yolcu binişlerine müsamaha edilmez.

ç) Belediyemiz işletmesi ve denetimindeki toplu taşıma araçlarında, bebek arabaları katlanıp kapatılarak, bebek kucakta olmak şartıyla yolculuklara müsaade edilir (engelli aparatlı bebek arabaları hariç).

d) Belediyemiz işletmesi ve denetimindeki toplu taşıma araç sürücülerinin, araç içinde müzik dinlemesi ve cep telefonu ile görüşme yapması yasaktır.

Araçlarla İlgili Uyulacak Kurallar

MADDE 10- (1) Belediyemiz işletmesi ve denetimindeki toplu taşıma araçları ile ilgili olarak, aşağıdaki kurallara uyulacaktır;

a) Belediyemiz denetimindeki toplu taşıma araçları, belirlenen güzergâhta çalışmaya başlamadan önce, araç plaka numaralarını Belediyeye bildirir.

b) Araçlar en az iki günde bir yıkanacaktır. Son duraklarda bekleme sırasında yıkama yapılmaz. Dışı çamurlu ve camları kirli araçla sefere çıkılmaz. Aracın içi her gün mesai bitiminden sonra süpürülür ve temizlenilir. Haftada en az bir gün aracın içi ve döşemeleri özel

temizleme maddeleri ile silinerek temizlenecek; aracın içinde tozlu, yağlı hiçbir bölge kalmayacaktır.

c) Araç içindeki ışıklandırma ve araç kaloriferi çalışır durumda olacaktır. Araçta yangın söndürme cihazı, ilkyardım çantası, reflektör, yedek ampuller bulundurulacaktır.

ç) Aracın periyodik ve günlük bakımı sürekli olarak sağlanacaktır. Motor bakımı dışında, fren, hidrolik rot, balans, amortisör, şanzıman vb. bakımı düzenli olarak yapılacaktır. Araçların yıpranmış veya yaralı lastikle seyrüsefer yapmaları yasaktır.

d) Aracın egzoz sistemi arızasız olacak gürültü yapan egzoz ile seyrüsefer yapılmayacaktır.

e) Aracın, yolcuların oturmasına ve kullanmasına mahsus bölümleri sağlam durumda olacak, aşırı eskiyen döşemeler değiştirilecek, kırık veya tehlikeli şekilde çatlak camlarla seyrüsefer yapılmayacak, aracın Trafik Kanununa göre çalışır durumda olması zorunlu olan ayna, sinyal far vb. bölümlerinde hiçbir eksik veya arıza olmayacaktır.

f) Araçlar, Belediyenin belirleyeceği renk ve şekilde boyalı olacaktır. Kaza sonrası, hasarlı ve boyasız araçlarla seyrüsefer yapılmayacaktır. Araçların Belediyece belirlenen bölümüne hatlarını gösteren standart tabelalar asılı bulunacak ve Belediyece belirlenen dış bölümlerine "Trabzon Büyükşehir Belediyesi Özel Halk Otobüsü" standart yazısı yazılacaktır.

g) Araç içine ve dışına; aracın emniyetli kullanımını olumsuz etkileyebilecek hiçbir aksesuar takılmaz. Araçlarda havalı klakson(korna) kullanılmaz.

ğ) Araçların içinde ve dışında sabit reklam alınması veya geçici afiş, poster, bez pankart asılması hakları Belediyeye ait olup, Belediyenin bu hususta vereceği talimata uymak ve asılan reklamın seyrüsefer boyunca muhafaza edilmesini sağlamak, işletmecinin yükümlülüğündedir. Araçlara alınacak reklamlar, ancak Belediyenin izniyle olur. Bu reklamların vergisi Belediyeye ödenir. Kira gelirleri %40 oranında Belediyeye, %60 oranında işletmeci tarafından alınır.

h) Araçların modeli, aracın sisteme giriş tarihinde 0 (sıfır) yaşında ve engelli yolcu taşıma standartlarına uygun olmak şartıyla, 10 yıldan fazla olamaz. Yasalar çerçevesinde bulundurulması zorunlu olan tüm belge ve gereçler, araç içinde bulundurulur.

ı) Belirlenen hatlarda çalıştırılacak olan toplu taşıma otobüs veya midibüslerin tip ve özellikleri, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu hükümleri uyarınca hazırlanmış olan, Araçların imal, tadil ve montajı hakkındaki Yönetmeliğine uygun olarak, Belediyemizce hazırlanacak bir şartname ile belirlenir.

(2) Belediye denetiminde özelleştirilmiş hatlarda, toplu taşıma hizmeti veren özel halk otobüsleri her yıl yıllık fenni muayenelerini yaptırarak, işlemlerle ilgili evrakları Belediyeye verecektir.

(3) Belediye denetiminde toplu taşıma hizmeti veren özel halk otobüsleri kış aylarında kar lastiği ile seyrüsefer yapacaktır.

(4) Belediye işletmesinde olan toplu taşıma otobüslerinde kurulu olan elektronik ücret toplama sistemi, Belediye denetimindeki toplu taşıma otobüslerine de aynen tesis edilmiş olacak ve Belediye elektronik ücret toplama sistemlerini işleten firma ve özel halk otobüsleri işletmecisi arasında yapılacak olan sözleşme kapsamında, günlük toplam işletme cirosu üzerinden % olarak işletme sahibine ödenmek üzere, hakediş hesabından kesilecektir.

(5) Tahsil edilen günlük toplam ciro üzerinden işletme payı hesaplaşma protokolünde gösterildiği şekilde düşülerek, geri kalan kısım, özel halk otobüs işletmecisi hesabına aktarılır.

(6) Belediye denetiminde hizmet veren özel halk otobüslerinde, kamera ve araç takip sistemi tesis edilmiş olacaktır. Bu sistemin kurulmasının, Belediyeye mi, ihale sonucu sistemi işleten şirkete mi, yoksa özel halk otobüsü işletmecisine mi ait olduğu, Belediye ile tüm paydaşlar arasında yapılacak olan bir sözleşme ile belirlenecektir. Elektronik ücret toplama sistemi ile ilgili (validatör, araç içi ekran, hat vs.) teçhizatın korunması ve sorumluluğu da özel halk otobüsü işletmecisine aittir. Tüm sistemlerin denetim ve kontrolü (araç takip ve

kamera sistemleri için eş zamanlı olarak Belediyede ve ilgili özel halk otobüs işletmesinin belirleyeceği bir merkezde takip edilecektir.) Belediye idaresindedir.

Sürücüler ve Yardımcılarla İlgili Kurallar

MADDE 11- (1) Sürücü ve yardımcıları aşağıdaki kurallara uyacaklardır.

a) Bu yönetmelik sürekli olarak araçta bulundurulacak, sürücü ve yardımcıları tarafından tüm yükümlülükleri Belediye tarafından sağlanacak eğitim programı içinde öğretilenlerdir.

b) Sürücü ve yardımcıların kıyafetleri Belediye tarafından standart kıyafet (yazlık ve kışlık) şeklinde belirlenecektir. Belediye tarafından belirlenen kıyafetlerin uygulanması Ulaşım Dairesi marifeti ile yürütülecektir. Seyrüsefer sırasında bu kıyafetlerin çıkartılması veya giyilmemesi halinde, bu yönetmeliğin öngördüğü cezai işlemler uygulanır. Gömlek yakaları en fazla bir düğme açılabilir. Sürücü ve yardımcıların günlük sakal tıraşı olmaları zorunludur. Ayakkabıların arkası basık olmayacak, çıplak ayakla ve terlikle araç kullanılmayacaktır.

c) Sürücü ve yardımcı, araçta meşrubat dahil, hiçbir yiyecek maddesi tüketemez ve sigara kullanamaz.

ç) Sürücü ve yardımcıların sigortalı olmaları zorunludur. Aylık sigorta bildirimini sürekli olarak araçta bulundurulacaktır.

d) Sürücülerin hatalarından ve neden oldukları maddi ve manevi zararlardan, ilgili kişi ve kurumlara karşı işletmeciler müteselsilen sorumludur.

e) İşletmeciler özel halk otobüsü sisteminde çalıştıracakları sürücü ve yardımcı personeller için aşağıda belirtilen evraklar ile birlikte Belediyemiz Ulaşım Dairesi Başkanlığı Toplu Taşıma Şube Müdürlüğüne yazılı olarak müracaat edeceklerdir.

Müracaatlarda İstenilecek Belgeler:

MADDE 12- (1) Belediye denetiminde çalıştırılacak toplu taşıma araçlarının işe başlama müracaatta aşağıdaki belgeler bulundurulacaktır;

a) Ticaret taşıt kullanma belgesi,

b) Sigortalılık belgesi,

c) Ehliyet fotokopisi,

ç) İkametgâh belgesi,

d) Nüfus cüzdanı fotokopisi,

e) Sabıka kaydı,

f) 2 adet Fotoğraf,

g) Çalışma karnesinin fotokopisi,

ğ) Kullandığı aracın ruhsatının fotokopisi,

h) Aracın sigorta süresi dolanların yeni sigorta poliçesinin fotokopisi,

ı) Taşıt Tanıtma kartının fotokopisi,

i) 11/06/2009 tarih ve 27255 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yönetmeliğe göre gerekli güzergah izin belgesi.

j) Sürücüler için psikoteknik raporu.

k) Sürücüler için SRC belgesi.

l) Ayrıca Belediye tarafından gerek görülürse ilave veya eksik belge istenebilir.

Yolcular İle İlgili İlişkiler

MADDE 13- (1) Belediye denetimindeki toplu taşıma araçlarında bulunan; sürücü ve yardımcıları yolcular ile ilişkilerinde aşağıdaki hususlara uyacaklardır.

a) Yolculara daima nazik davranılacaktır. Yolculara emir verir şekilde hitap edilemez. Yolcunun eleştirilmesi halinde cevap verilmeyecektir. Ancak, yolcunun Aşırı alkollü ya da akıl hastası olması hallerinde, sürücü ye aracın kullanımını tehlikeye düşürecek şekilde müdahale etmesi veya sürücüye hakaret etmesi ve saldırgan davranması halinde; araç

durdurularak, Belediyemiz Ulaşım Dairesine haber verilerek, Trafik Zabıtasının müdahalesi beklenecektir.

b) Yolcularla ve birbirleri ile münakaşa etmek kesinlikle yasaktır. Yolcuya her ne nedenle olursa olsun hakaret ettiği tespit edilen sürücü ve yardımcı, bir yıl içinde her tekrarında ceza ikiye katlanarak, ilkinde 15 gün çalışmaktan men edilir.

c) Yolcu ile fiziki şekilde kavga etmek, bedeni olarak müdahale etmek kesinlikle yasaktır. Kavga eden sürücü veya yardımcı, bir yıl içinde her tekrarında ceza ikiye katlanarak uygulanmak üzere, ilkinde 30 gün çalışmaktan men edilir. Yolcu ile meydana gelen ihtilaflarda, sürücü veya yardımcının yolcuya karşı Türk Ceza Kanununun Hükümlerine göre suç işlediği mahkeme kararı ile hükme bağlandığı takdirde bir daha Özel Halk Otobüs sisteminde görev almama cezası uygulanır.

Sürücü İşletmeci ve Belediye İlişkileri

MADDE 14- (1) Sürücü, yardımcı ve işletmeciler Belediye Ulaşım Dairesi yönetici ve denetim görevlilerinin, bu yönetmelik çerçevesinde verdiği talimatlara uymak zorundadır. Belediye Ulaşım Dairesi Trafik görevlilerince yapılan denetimlerde 13. maddede belirtilen eylemlerin yıl içinde tekrarında bulunanlara, belirtilen cezalar %50 arttırılarak uygulanır.

(2) Tüm işletmeci, sürücü ve yardımcı personel 15 günde bir sefer dışında dinlenme sürelerinde veya belirlenecek zaman dilimi içerisinde Teknik, Trafik, Halkla İlişkiler, Davranış Bilimleri, İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği gibi konularda eğitimden geçirilecektir. Bu eğitimin verilmesi ve sorumluluğu işletmeciye aittir.

Fiyat Tarifeleri

MADDE 15- (1) Yolcu taşımacılığında Belediye Meclisince hat güzergahlarına göre belirlenen tarifeler, tam, indirimli ve ücretsiz olarak uygulanır.

Hareket Saatleri

MADDE 16- (1) Her otobüs hattının başlangıç ve son durağından hareket saatleri Belediyece belirlenir. Belediyece belirlenen son duraklarda depolama ve bekleme yapılabilir. Belediyece belirlenen hareket saatlerine ve son durak noktalarına tam olarak uyulacaktır.

İşletmecilerin ve Sürücülerin Meslek Kuruluşlarına Kayıtlı Olmaları

MADDE 17- (1) Özel Halk Otobüs sisteminde ruhsat alan işletmecilerin Meslek Odasına kayıtlı olmaları zorunludur. Yeni sürücülerde en fazla 30 gün deneme süresi tanınır.

(2) Sistemde hak sahibi olarak ruhsat alınabilmesi için, işletmecinin taşımacılık mesleği ile ilgili esnaf odası veya ticaret odasına kayıtlı olması gerekir

Denetim Sistemi

MADDE 18- (1) Bu yönetmelikle ilgili denetimler aşağıdaki kurum ve kişiler tarafından yapılabilir:

a) Belediye Denetimi; Belediyemiz Ulaşım Dairesi tarafından istenen usul ve çerçevede yapılacaktır. Bu yönetmelik hükümlerine aykırı hareket eden işletmeci ve sürücüler hakkında Özel Halk Otobüsü ulaşım ve Seyrüsefer kurallarına uymadıkları gerekçesi ile düzenlenen zabıtlar; Belediye Encümenince değerlendirilerek her ihlal için brüt asgari ücretin %20'i kadar para cezası uygulanır. Bu ceza bir yıl içinde tekrar eden her ihlal için her seferinde iki katı arttırılarak uygulanır. Yönetmelik hükümlerinin bir yılda otuzdan fazla sayıda ihlal edilmesi halinde işletme ruhsatı iptal edilir, ihlale ilişkin uygulamalar her yıl sonu itibarıyla sıfırlanarak, yıl bazında yapılır. Belediyemiz Ulaşım Dairesinin tanzim edeceği zabıtlar; sadece toplu ulaşım ile ilgili olarak bu yönetmelikle belirtilen kuralların ihlaline dair olacaktır. Belediyemiz Ulaşım Dairesi, Karayolları Trafik Kanunu ve Yönetmeliği kapsamına giren hiçbir konuda; trafik suç ve ceza tutanağı düzenleyemez.

b) İl Emniyet Trafik Şube Müdürlüğü denetimi; Trafik Şube Müdürlüğüne istenen usulde yapılacaktır. Toplu Taşıma araçlarına verilen Trafik cezaları bilgilendirme amaçlı, Belediyeye aylık ceza çizelgesi halinde bildirilmesi için gerekli işbirliği yapılacaktır.

c) Vatandaş denetimi; vatandaşların sistemle ilgili olan ve bu yönetmelik konusuna

giren hizmetlerle ilgili şikâyetleri, Belediyeye yazılı olarak yapılacak ve şikâyet dilekçesinde; şikâyetin konusu, yeri, tarih ve saati ile şikâyetçinin adı soyadı ve açık adresi bulunacaktır. Bu usule uygun olmayan şikâyetler Belediyece dikkate alınmaz.

ç) İşletici, hat değişiklikleri ve güzergâh değişikliklerine ilişkin taleplerini yazılı olarak Belediyeye bildirilir. Konunun, UKOME birimi tarafından karara bağlanmasından sonra, olumlu ise uygulamaya geçilir.

Ceza ve Hizmet Bedeli Ödemeyenler

MADDE 19- (1) Bu yönetmelik hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında düzenlenen zabıt, Belediye Encümenince değerlendirilerek gerekli para cezaları veya seferden men cezaları verilir. Bu yönetmelik çerçevesinde, ceza, vb. ödeme yükümlükleri en geç, takip eden ayın yedinci gününe kadar ödenecektir. Gecikme süresi 30 günü geçtiğinde borcu olan işletmeceye ait olan araç borcun ödenmesine kadar seferden men edilir.

Ücretsiz ve İndirimli Ulaşım Hizmeti

MADDE 20- (1) Trabzon Büyükşehir Belediyesi Meclisi tarafından kabul edilen, ulaşımdan indirimli veya ücretsiz faydalandırma şekil ve sürelerini kapsayan hükümler çerçevesinde aşağıda belirtilen kişiler indirimli veya ücretsiz seyahat edebilirler:

Seyahat Hizmetinden Ücretsiz Yararlanacak Olanlar;

- MADDE 21-** (1) Toplu taşıma ücretsiz seyahat kartından yararlananlar;
- Sarı Basın Kart Sahipleri,
 - Emniyet Hizmetleri Sınıfı Personeli,
 - Engelliler(ağır engelli olanların refakatçi hakkı vardır ve engelli refakatçısı engelli ile birlikte otobüse ücretsiz biniş yaparlar),
 - ç) 65 yaş ve üstü Türk Vatandaşları,
 - d) TÜİK Çalışanları,
 - e) Yabancı Uyraklı Öğrenciler,
 - f) İlkokul 1,2,3 ve 4 üncü sınıf öğrencileri,
 - g) Orman Muhafaza Memurları,
 - ğ) Postacı ve Dağıtıcılar,
 - h) Devlet Sporcusu,
 - i) Gazi veya Vazife Malulü, Eşleri, Anne ve Babaları ile evli olmayan ve 25 yaşını doldurmamış çocukları,
 - j) Şehit Eşleri, Anne ve Babaları ile evli olmayan ve 25 yaşını doldurmamış çocukları,
 - k) Belediye Zabıtası,
 - l) Gümrük Muhafaza Memurları,
 - m) Belediye Personeli.

Seyahat Hizmetinden İndirimli Yararlanacak Olanlar

MADDE 22- (1) Toplu taşıma indirimli seyahat kartından yararlananlar;

- Ortaokul, lise ve yükseköğretim öğrencileri,
- Eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfı personeli,
- c) 60 yaş ile 65 yaş arasında bulunan Türk vatandaşları.

Yeni Hat Açma veya Hat Güzergahı Değiştirme

MADDE 23- (1) Belediyemiz işletmesi veya denetiminde yeni toplu ulaşım hattı açma veya mevcut hatlarda güzergah uzatma, değişiklik yapma teklifleri, Ulaşım Dairesine bağlı Toplu Taşıma Şube Müdürlüğüne yapılır ve UKOME'de onaylanarak uygulamaya konulur. Ayrıca, Belediye denetiminde yeni açılması gereken hatlarda çalıştırılmak üzere, özel halk otobüsü ihalesinin yapılabilmesi için, UKOME'de karar alınır. UKOME'den çıkan uygun karara göre ihale işlemleri başlatılır.

Belediyemiz İşletmesi ve Denetimindeki Araçların Çalışma Şeklinin Tespiti

MADDE 24- (1) Toplu taşıma hatlarında, toplu taşıma hizmeti yapacak araçların sefer

saatlerini Belediye tespit ve tayin edecektir. Bu araçların tipi ve kapasitesi şekli ve dış görünümü yine Belediyece belirlenecektir.

Özel Halk Otobüsü Çalışma Ruhsatı

MADDE 25- (1) Özel Halk Otobüsü çalıştırma hakkı elde eden işletmecilere, Belediyece düzenlenen ve her yıl vize edilecek olan "Özel Halk Otobüsü Çalışma Ruhsatı" verilecektir. Çalışma Ruhsatı, seyrüsefer sırasında araçta bulundurulacaktır. Ruhsat üzerinde verilen cezalar ve hizmet bedeli ödemeleri Belediyece işlenecektir. Araç sürücüleri, denetim yetkisi olan görevlilere, istendiği anda çalışma ruhsatı ibraz etmek zorundadır. Ruhsat sahibinin (işletmecinin) ölümü halinde veraset ve intikal Kanunu uyarınca gerekli olan süre (4 ay) beklenir. Bu süre zarfında varisler Ulaşım Dairesine müracaat edip, gerekli işlemleri yapmazlarsa ruhsat iptal edilir.

Araç Değişirme veya Hat Devretme

MADDE 26- (1) Özel Halk Otobüsü işletmecileri; ruhsat ve hat haklarını Belediye Encümeni onayı ile devredebilirler. Devir alacak olan işletmecinin, bu yönetmelik çerçevesinde ihalenin yapılış şekli ve tabii olduğu ihale kanunun ilgili maddelerine göre gerekli şartları taşıması zorunludur. Devir işlemlerinde, Büyükşehir Belediye Meclisinin gelir tarifesinde belirtilen özel halk otobüsü hat devir bedeli alınacaktır.

Özel halk otobüsü hat devir bedeli = $\frac{\text{Hat ihale bedeli} \times \text{Yeniden değerlendirme katsayısı}}{\text{İhale süresi (yıl)}}$

(2) Hat hakkı sahiplerinin ölümü halinde veya talep edildiği takdirde Belediye Encümeninin onayı alınmak sureti ile 1.derece yakınlarına yapılacak hat devirlerinde hat devir ücreti alınmaz.

(3) Belediyeden izinsiz olarak hat haklarını özel anlaşma ile devredenlerin tespit edilmesi halinde, devreden ve devir alan kişilere, devir işlerini Belediye nezdinde onaylatmak için 30 gün süreli uyarı yapılır. Bu süre içinde yapılacak devir işleminde hat devir ücreti % 50 arttırılarak alınacaktır. Devir işleminin yapılmaması halinde araç, yasal devir işlemi tamamlanıncaya kadar seferden men edilir. Bu takdirde devir ücreti %100 arttırılarak ödenecek ve 6 ay içinde devir işlemi yapılmadığı takdirde hat ruhsat hakları iptal edilecektir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Son Hükümler

Yönetmelikte Hüküm Bulunmayan Haller

MADDE 27 - (1) İşbu yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde yürürlükteki ilgili kanun ve yönetmelik hükümlerine uyulur.

Yürürlük

MADDE 28- (1) Bu yönetmelik Büyükşehir Belediye Meclisince onaylandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 29- (1) Bu yönetmelik hükümleri Büyükşehir Belediye Başkanı tarafından yürütülür.